

Raport podsumowujący działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

w listopadzie 2018 roku

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w listopadzie 2018 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarach działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej, prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

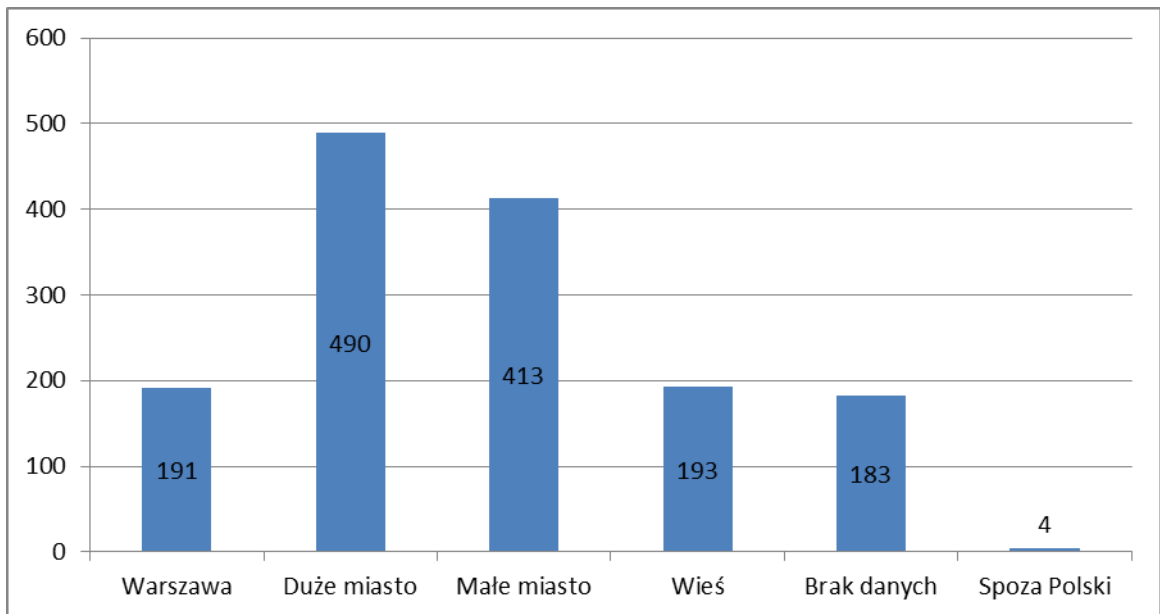
Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002

W listopadzie 2018 roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili 1513 rozmowy, większość z nich (1142 rozmowy, 77,48% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (133 telefonów, 8,79% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50) oraz przedstawiciele służb zgłaszający się na dyżury przeznaczone specjalnie dla nich (numer telefonu 22 250-63-12).

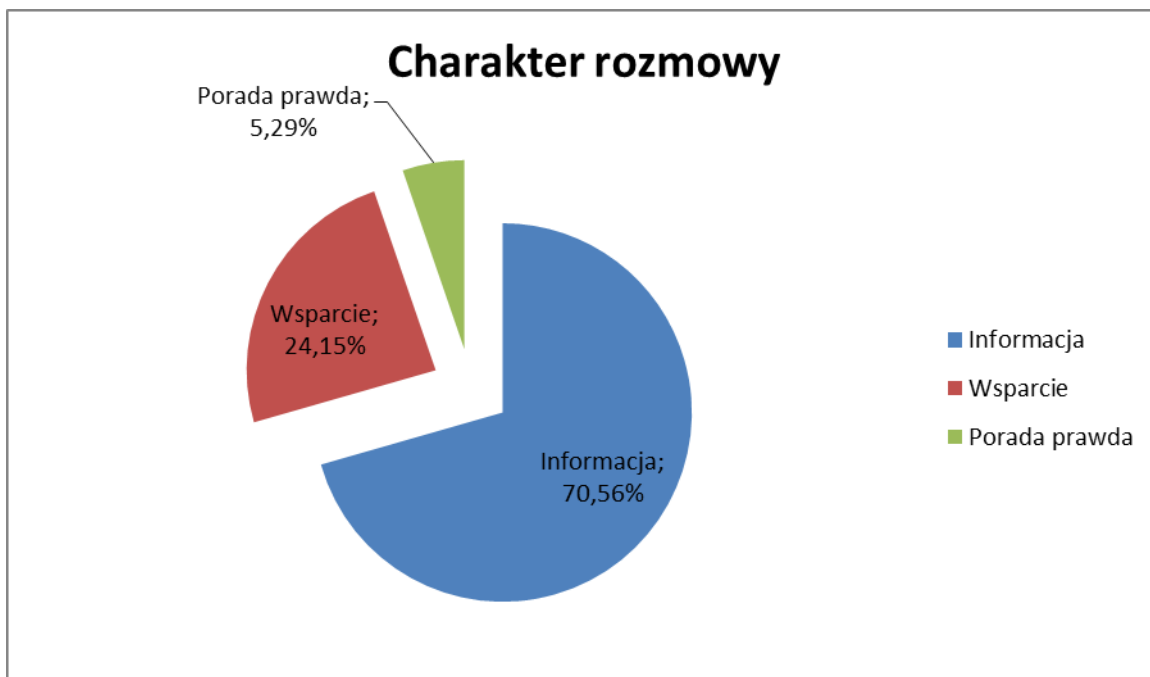
Zazwyczaj (59,42% rozmów) był to pierwszy kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (76,8%)**, jednak również **mężczyźni (23,2 %)** nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali **głównie dorośli**. W analizowanym okresie odebrano **39 połączenia od dzieci** lub niepełnoletniej młodzieży (2,5% wszystkich rozmów). Najwięcej osób kontaktowało się z naszymi konsultantami na początku tygodnia, w poniedziałki i wtorki, środy.

Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W listopadzie 2018 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z województwa Mazowieckiego (25,58%) i Śląskiego (9,43%). Najmniej telefonów było z województwa opolskiego (poniżej

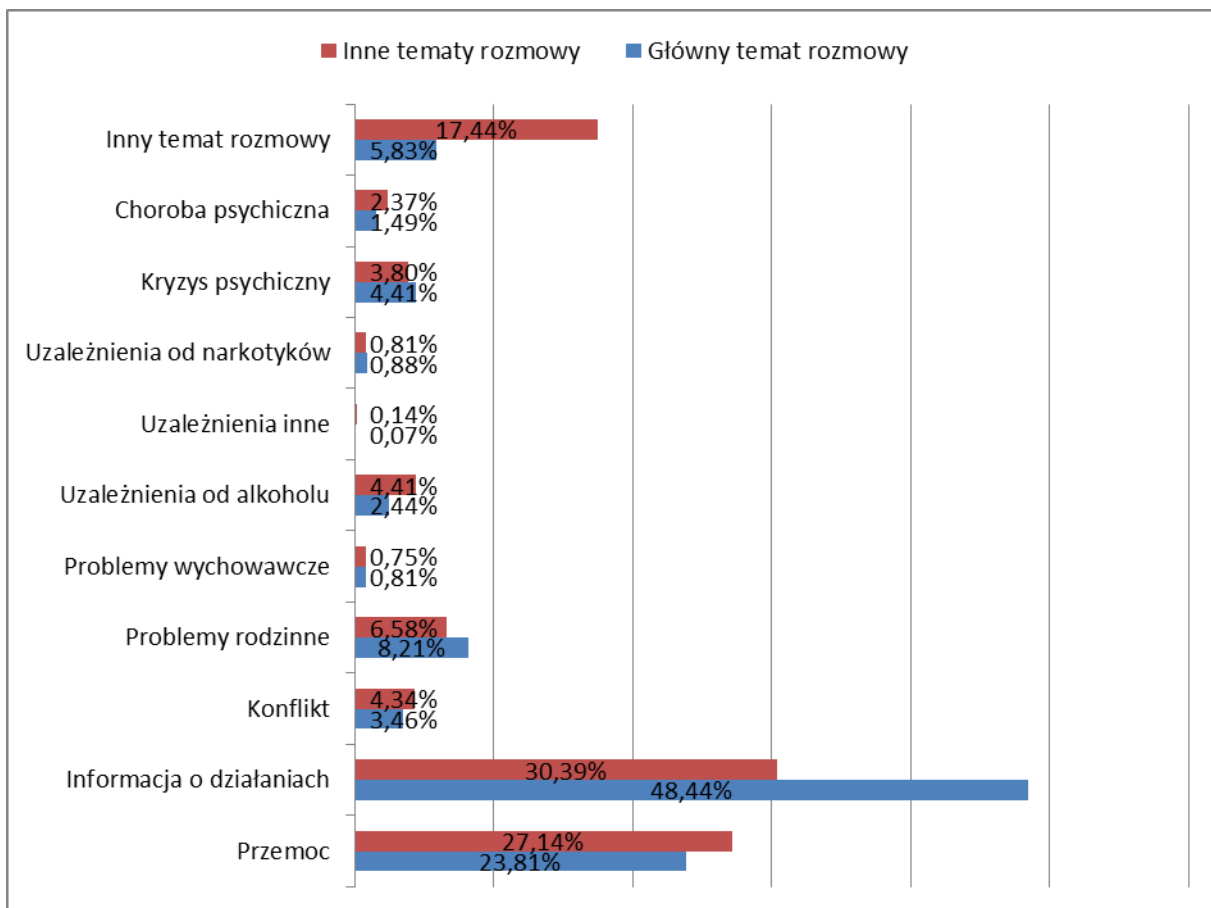
2%). Udział pozostałych obszarów Polski nie przekraczał 9%. Połączenia wykonywano głównie z małych i dużych miast, jednak niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi.

W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki z listopada 2018 prawie połowa rozmów miała charakter informacyjny, niewiele mniej zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu. Co dziesiąty dzwoniący zainteresowany był otrzymaniem porady prawnej.

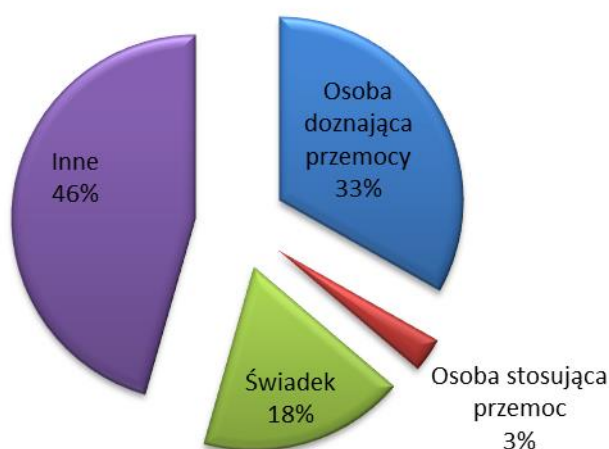

Przemoc była głównym tematem w połowie przeprowadzonych konsultacji (49,64%), a w sumie dwie trzecie dzwoniących poruszało w którymś momencie aspekty z nią związane (częściej kobiety niż mężczyźni). Oprócz kwestii przemocy treść rozmów stanowiły m. in. takie zagadnienia jak problemy rodzinne, uzależnienia od alkoholu, informacje o działaniach i choroba psychiczna.

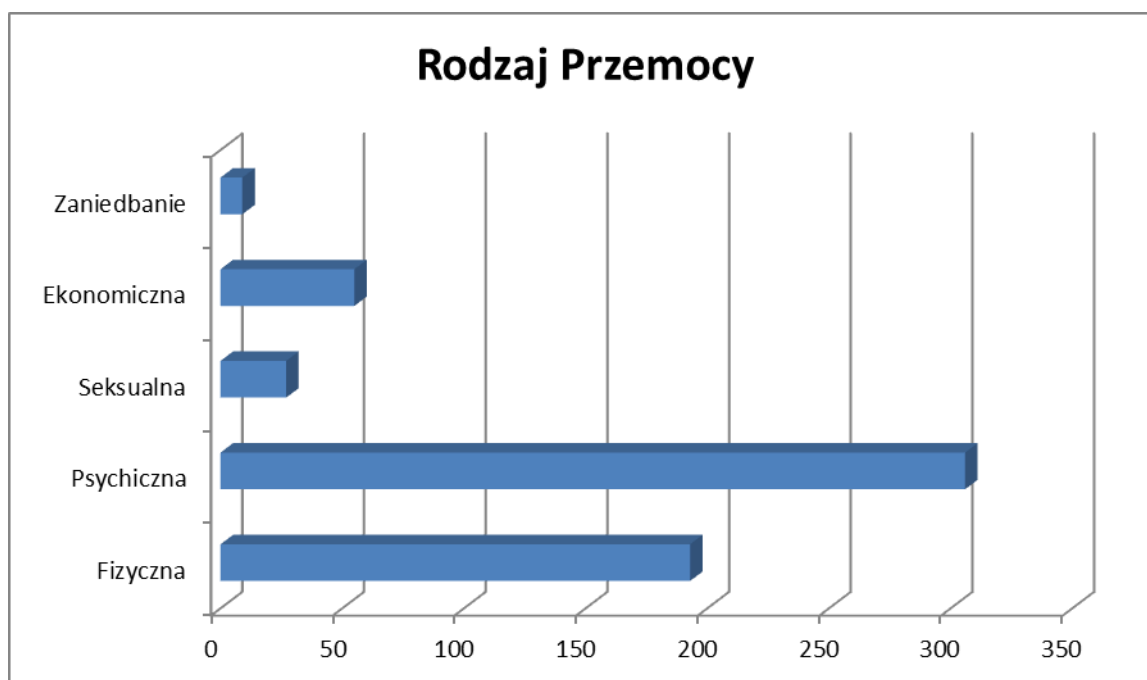

Konsultanci służą pomocą oraz radą osobom doznającym i stosującym przemoc, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Chociaż najczęściej rozmów dyżurujący przeprowadzili z doświadczającymi przemocy, to jednak odebrali również aż 268 połączeń (18% wszystkich rozmów) od świadków. Wśród nich do naszych specjalistów zgłaszali się członkowie rodzin (47,4%), ale także znajomi (15,7%), sąsiedzi (10,1%) oraz przedstawiciele różnych instytucji (np. szkoły) (4,1%). Natomiast telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W lipcu tego roku odnotowano 45 rozmowy (3% wszystkich rozmów).

Osoba dzwoniąca

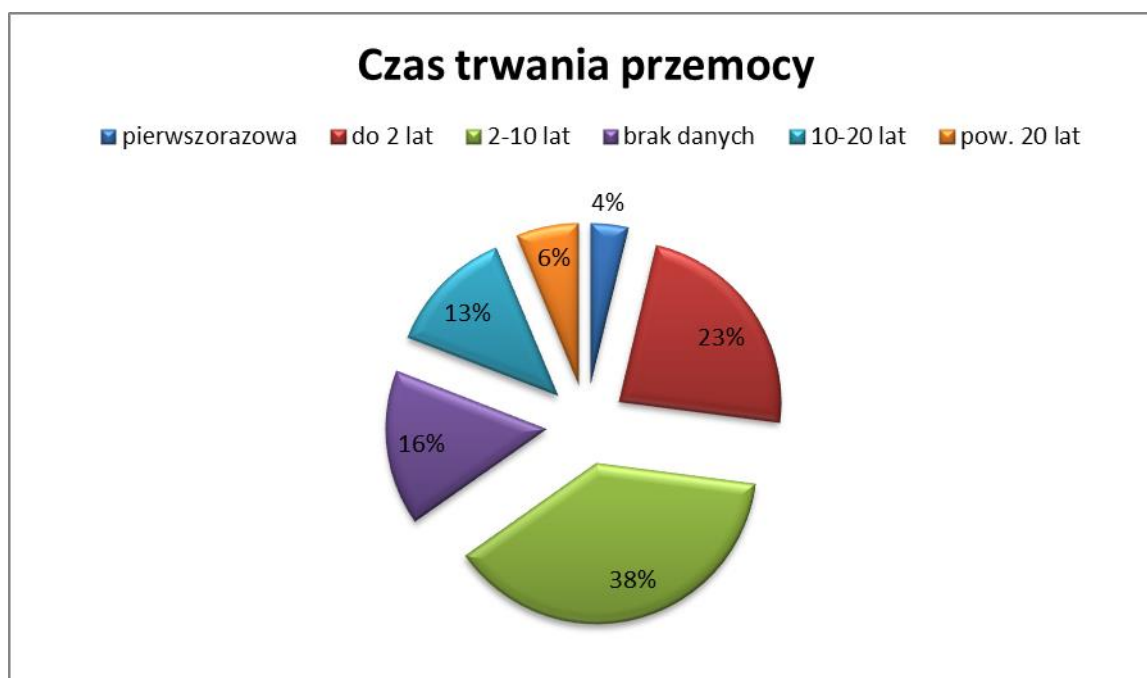
Jak zostało wspomniane powyżej, w prawie połowie przeprowadzonych rozmów główny temat stanowiła przemoc, w większości przypadków psychiczna (87,18% rozmów związanych z przemocą). Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że osoby krzywdzące rzadko stosują tylko jeden rodzaj przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Przemoc fizyczną zgłaszało 54,99% rozmówców dzwoniących z tematem przemocy. Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej (16% rozmów związanych z przemocą). Rzadziej natomiast opisywano przemoc seksualną (7,7% rozmów związanych z przemocą). Kobiety zgłaszały więcej niż mężczyźni przypadków przemocy fizycznej, a mężczyźni - psychicznej.

Wśród zgłoszeń od dzieci natomiast najczęściej jest zgłaszana przemoc fizyczna 94,12%, przemoc psychiczna pojawiła się w 76,47% rozmów, inne rodzaje przemocy, takie jak seksualna zaniedbanie i ekonomiczna pojawiały się w około 11,76% rozmów.

Na podstawie danych zebranych w listopadzie 2018 r. można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner. Według słów naszych rozmówców stosuje on przede wszystkim przemoc psychiczną (92,42%) oraz fizyczną (61,62%). Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice, którzy stosowali głównie przemoc psychiczną (83,12%) i fizyczną (70,7%). Ze strony rodziców pojawiała się także przemoc ekonomiczna (12,7%) oraz przez zaniedbanie (6,35%).

Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. W listopadzie 2018 roku kontakt z naszymi konsultantami podejmowany był w 3,7% już po pierwszym akcie przemocy. Ponadto, w zdecydowanej większości przypadków (77,13%) wobec osoby stosującej przemoc nie była do tej pory prowadzona sprawa sądowa zakończona wydaniem wyroku skazującego.

W 30,2% zgłaszanych przypadków **osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu**. Uzależnienie to towarzyszy w równej mierze wszystkim formom przemocy. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że rzadko zdarza się, aby w domu oprócz osoby doświadczającej przemocy nikt nie mieszkał (17,38%). W zdecydowanej większości przypadków pozostali członkowie rodziny są świadkami. Prawie w **połowie rodzin (54,12%) dotkniętych problemem przemocy jego obserwatorami są niepełnoletnie dzieci**.

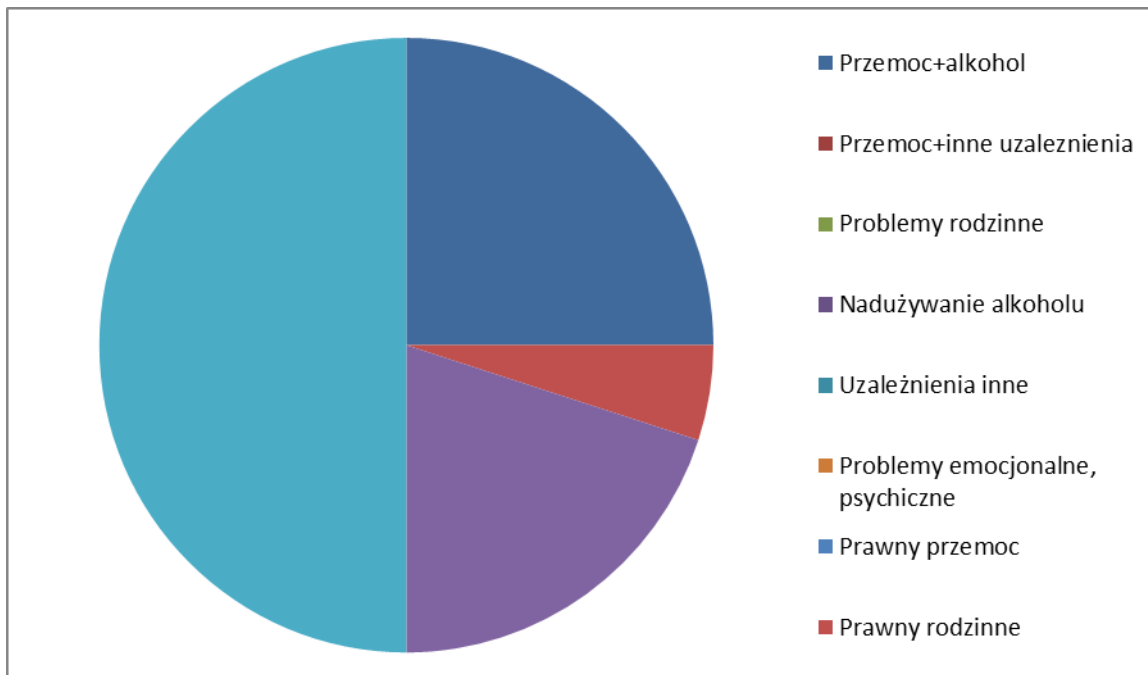
W listopadzie 2018 roku konsultanci odebrali 39 połączenia od osób niepełnoletnich: 15 od dziewcząt, 24 od chłopców. Temat przemocy (głównie fizycznej i psychicznej) pojawił się w 17 rozmowach. Wśród telefonujących z tej grupy wiekowej 18 osoba zadeklarowała, że doznaje przemocy i 7 osób zadzwoniło jako świadkowie.

Poradnia E-mailowa

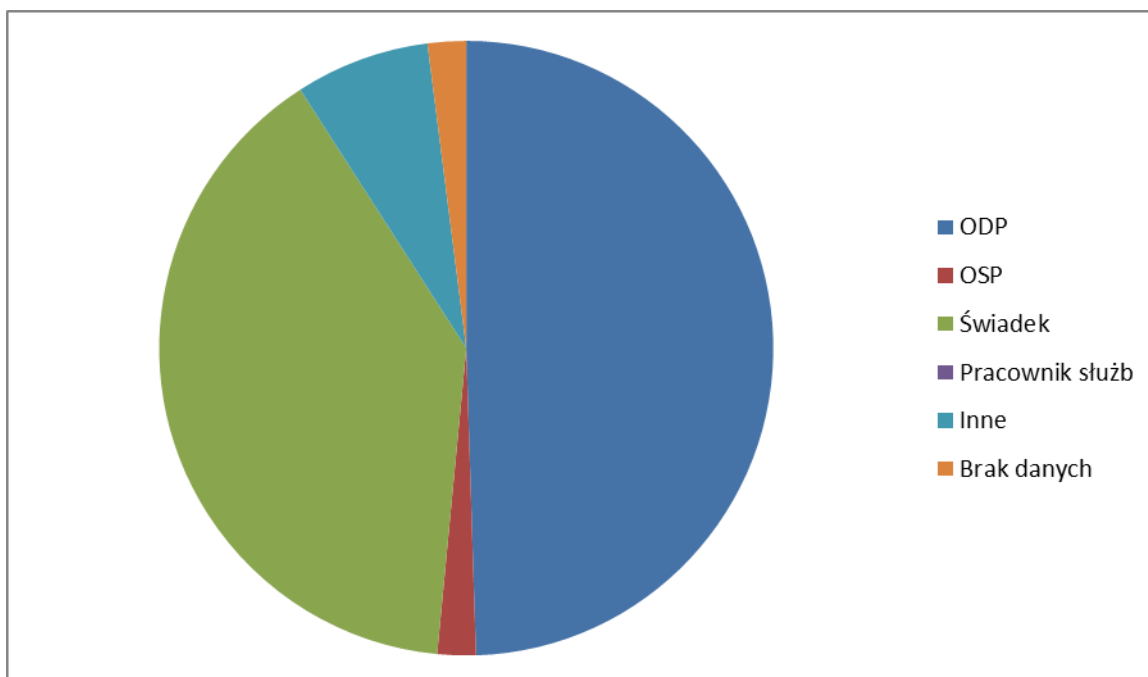
Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżącą odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W listopadzie 2018 roku specjaliści odpisali na 99 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (85 wiadomości, 85,86% wszystkich). Autorami 8 wiadomości były dzieci, w przypadku 6 wiadomości nie udało się określić wieku nadawcy. Większość wiadomości napisały kobiety (66 wiadomości, 67% wszystkich). Ponad połowa (51 wiadomości, 52% wszystkich maili) odbieranych przez konsultantów wiadomości pochodziła od osób, które pisały do nas po raz pierwszy.

Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy, w tym przemocy, której towarzyszył alkohol. Nieliczne z listów nadesłanych w listopadzie 2018 poruszało kwestie związane ze sprawami rodzinnymi.

Autor(k)ami większości wiadomości były osoby doznające przemocy (49,5%). Ponad jedną trzecią stanowili świadkowie przemocy. Dwa listy zostały napisane przez osoby stosujące przemoc.

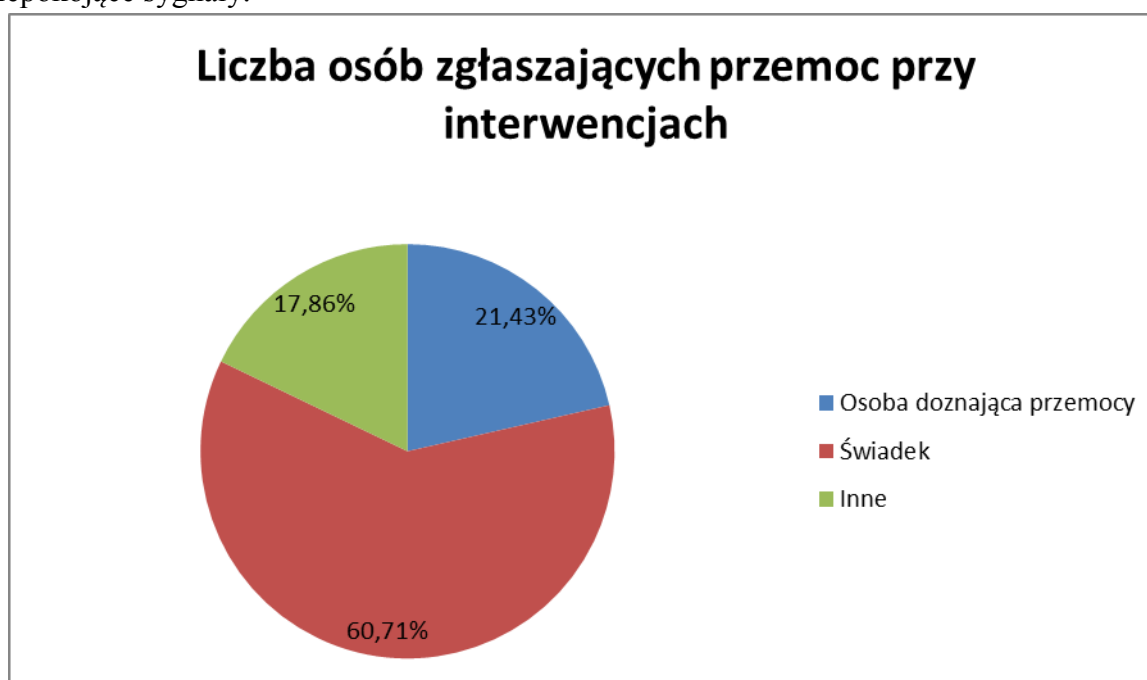

Prowadzone interwencje

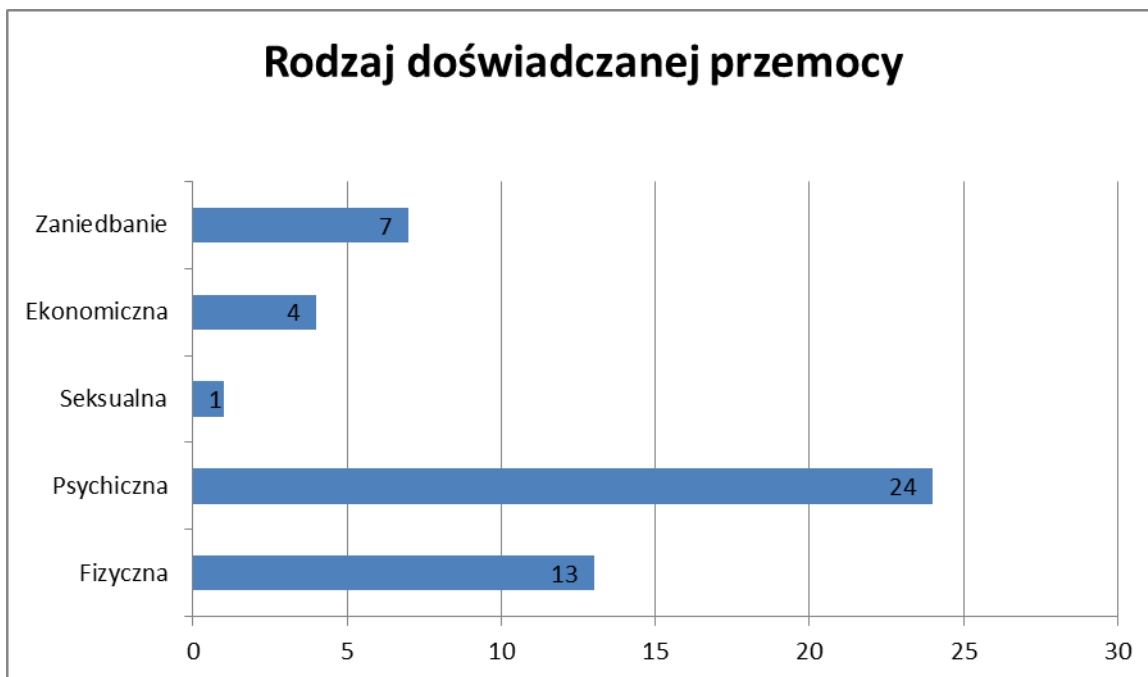
W listopadzie 2018 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli **28 nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. Większość naszych klientów (82,14%) w listopadzie 2018 preferowało tę pierwszą formę kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (57,14%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (28,57%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce jedynie raz (14,29%).

Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. W listopadzie 2018 roku większość interwencji była możliwych właśnie dzięki informacjom uzyskanym od członków rodziny, sąsiadów, znajomych. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

W listopadzie 2018 Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie pokrzywdzonych z terenu całego kraju. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

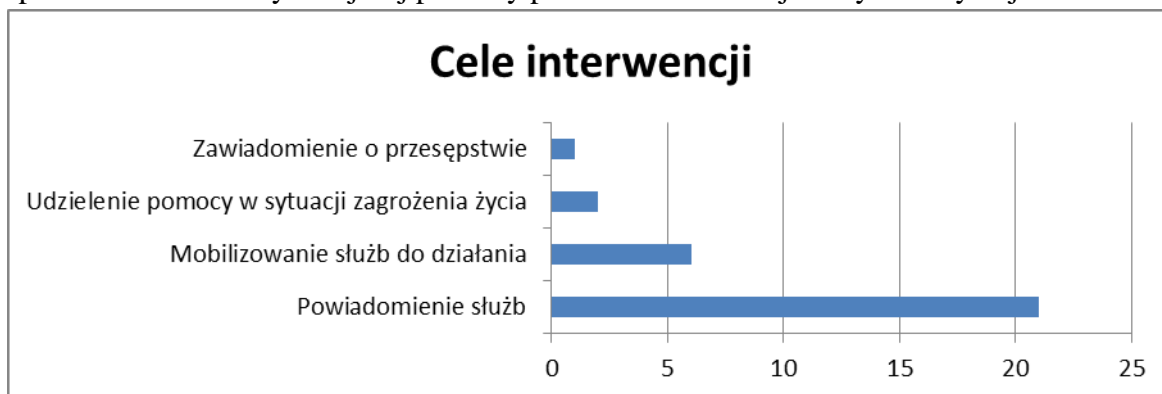

W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci 25 osób. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano często wobec krzywdzenia kobiet 11 osób i starszych kobiet 1.

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych danych w listopadzie 2018 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im

nowych informacji o sprawie. Ponad jedna trzecia interwencji koncentrowała się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.

Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w listopadzie 2018 roku w większości wypadków powiadomiony został ośrodek pomocy społecznej i policja. W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. O podjęcie działań był też proszony zespół interdyscyplinarny pracujący w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

